

EKONOMIUTSKOTTETS BETÄNKANDE 10/2003 rd

Regeringens proposition med förslag till ändring av lagstiftningen om allmän produktsäkerhet

INLEDNING

Remiss

Riksdagen remitterade den 4 november 2003 en proposition med förslag till ändring av lagstiftningen om allmän produktsäkerhet (RP 127/2003 rd) till ekonomiutskottet för beredning.

- sektionsschef Leena Partanen, Tulllaboratoriet
- jurist Tero Leino, Finlands Konsumentförbund r.f.
- avdelningschef Leena Linnainmaa, Centralhandelskammaren
- kontaktchef Kerstin Ekman och sakkunnig Rainer Anttila, Finlands Idrott rf.

Sakkunniga

Utskottet har hört

- handelsråd Ilkka Cantell, handels- och industriministeriet
- direktör Pirkko Varpasuo, Konsumentverket

Dessutom har skriftliga utlåtanden lämnats av

- Lahtis stad
- Finlands Kommunförbund
- Handels Centralförbund
- Företagarna i Finland.

PROPOSITIONEN

Den gällande produktsäkerhetslagen ersätts i sin helhet med en ny lag om konsumtionsvarors och konsumenttjänsters säkerhet. Med lagen genomförs direktivet om allmän produktsäkerhet. Direktivet medför inte några större ändringar i lagstiftningen, eftersom merparten av de stora ändringarna i direktivet redan ingår i vår gällande produktsäkerhetslag.

Lagens tillämpningsområde utvidgas jämfört med produktsäkerhetslagen så att de skyldigheter och påföljder som åläggs en näringsidkare också kan åläggas sådana tjänsteleverantörer som överlåter varor eller tjänster för att användas av personer som kan jämföras med kon-

sumenter. Lagen innehåller också bestämmelser om förbud mot export av farliga produkter.

Lagen har bestämmelser om näringsidkarnas och andra tjänsteleverantörers skyldigheter, tillsynsmyndigheter och tillsynsmyndigheternas skyldigheter och befogenheter, tillsynsmetoder samt om tvångsmedel och rättsskydd.

Samtidigt föreslås det en lag om underrättelser till Europeiska gemenskapernas kommission om åtgärder för att begränsa utsläppande på marknaden, saluföring och användning av vissa produkter som medför allvarlig risk. Lagen gäller underrättelser om de åtgärder som har vidtagits i Finland då utsläppandet på marknaden, saluföringen eller användningen av produkter som

är avsedda för konsumenter eller som rimligen kan komma att användas av konsumenter begränsas för att produkten medför allvarlig risk.

En separat lag motiveras med att skyldigheten att lämna underrättelser gäller också många

sådana produkter som inte hör till tillämpningsområdet för den föreslagna lagen om allmän produktsäkerhet.

UTSKOTTETS ÖVERVÄGANDEN

Allmän motivering

Ekonomiutskottet föreslår att lagförslagen godkänns med ändringar i det första lagförslaget.

Den nya lagstiftningen om produktsäkerhet ökar avsevärt Konsumentverkets, tullverkets, länsstyrelsernas och kommunernas, alltså tillsynsmyndigheternas, uppgifter. Att uppfylla lagens skyldigheter är en krävande uppgift med de nuvarande resurserna. Ekonomiutskottet anser det viktigt att tillsynen ordnas på ett kostnadseffektivt sätt för att lagstiftningens syfte ska nås.

Enligt lagen tar kommunen ut en avgift av den som övervakas. Avgiften bygger på en av kommunen godkänd taxa och motsvarar högst kostnaderna för utförandet av prestationen. På detta sätt kan avgifterna täcka de merkostnader som den lokala tillsynen medför.

Tillämpningsområde

I lagen om konsumtionsvarors och konsumenttjänsters säkerhet åläggs inte bara näringsidkare skyldigheter utan också andra tjänsteleverantörer. Detta innebär en betydande utvidgning av lagens tillämpningsområde jämfört med den gällande produktsäkerhetslagstiftningen.

Åsikterna om den nya lagens tillämpningsområde har gått isär. Därför har ekonomiutskottet förtydligat lagens tillämpningsområde så att lagen inte ska tillämpas på de tjänster som allmännyttiga föreningar erbjuder sina medlemmar i annan verksamhet än näringsverksamhet. Särskilt för sådana föreningar inom idrott och annan hobbyverksamhet vars verksamhet huvudsakligen baserar sig på frivilligarbete kunde skyldigheterna i fråga om säkerhetsdokument och riskbedömning för de tjänster som omfattas av denna lag de facto bli tunga. I föreningar

inom idrott och annan hobbyverksamhet fäster man enligt branschorganisationerna på eget initiativ uppmärksamhet vid säkerhetsfrågor och praktiska anvisningar och regler om säkerhet har utfärdats i förhållandevis stor omfattning.

Detaljmotivering

1. Lag om konsumtionsvarors och konsumenttjänsters säkerhet

1 §. I 3 mom. definieras näringsidkare och annan tjänsteleverantör.

Eftersom avsikten inte är att utsträcka den allmänna produktsäkerhetsbestämmelsen om föregripande skydd till frivillig allmännyttig förenings- och klubbverksamhet till den del som en allmännyttig förening tillhandahåller sina medlemmar tjänster i annan än näringsverksamhet, har utskottet fogat en förtydligande bestämmelse till slutet av 3 mom.

41 §. Till lagens ikraftträdelsebestämmelse har fogats ett nytt 5 mom. enligt vilket författningar och bestämmelser som utfärdats med stöd av den upphävda produktsäkerhetslagen förblir i kraft tills annat bestäms om dem med stöd av den nya lagen.

Flera förordningar och andra författningar och bestämmelser på lägre nivå har utfärdats med stöd av produktsäkerhetslagen som ska upphävas. Med tanke på tillsynen är det ändamålsenligt att dessa författningar och bestämmelser förblir i kraft tills annat bestäms med stöd av lagen om konsumtionsvarors och konsumenttjänsters säkerhet.

Förslag till beslut

På grundval av ovanstående föreslår ekonomiutskottet

att lagförslag 2 godkänns utan ändringar och

att lagförslag 1 godkänns i enlighet med propositionen men 1 och 41 § med ändringar (Utskottets ändringsförslag).

Utskottets ändringsförslag

1 §

(1 och 2 mom. som i RP)

Med *näringsidkare* avses i denna lag en fysisk person eller en enskild eller offentlig juridisk person som i syfte att få inkomst eller annan ekonomisk nytta yrkesmässigt tillverkar, utför, saluför, tillhandahåller, säljer eller på annat

sätt i samband med sin näringsverksamhet överlåter konsumtionsvaror och konsumenttjänster, samt med *annan tjänsteleverantör* en enskild eller offentlig juridisk person som i samband med annan verksamhet än näringsverksamhet överlåter konsumtionsvaror eller konsumenttjänster för att användas av personer som kan jämföras med konsumenter. Med *annan tjänsteleverantör* avses dock inte i denna lag en allmännyttig förening till den del den tillhandahåller sina medlemmar tjänster i annan verksamhet än näringsverksamhet.

41 §

(1—4 mom. som i RP)

Författningar och bestämmelser som utfärdats med stöd av den upphävda produktsäkerhetslagen förblir i kraft till dess annat bestäms med stöd av denna lag. (Nytt.)

Helsingfors den 10 december 2003

I den avgörande behandlingen deltog

ordf. Jouko Skinnari /sd
vordf. Jari Leppä /cent
medl. Mikko Elo /sd
Sari Essayah /kd
Merikukka Forsius /gröna
Reijo Kallio /sd
Esko Kiviranta /cent
Martti Korhonen /vänst

Seppo Lahtela /cent
Jere Lahti /saml
Klaus Pentti /cent
Antti Rantakangas /cent
Martin Saarikangas /saml
Sari Sarkomaa /saml
Juhani Sjöblom /saml
ers. Roger Jansson /sv.

Sekreterare var

utskottsråd Eelis Roikonen.